

ฉัน ^{และ} เธอ

“เราคือ

อาเซียน”

ฉัน และ เธอ “เราคือ อาเซียน”

ช่วงนี้... มีแต่คนพูดถึงอาเซียน
บางคนบอกว่า
พวกเราต้องรวมตัวเป็นครอบครัวเดียวกัน
ในบ้านหลังใหญ่ที่เรียกว่า
“ประชาคมอาเซียน”
แล้วพวกเราหรือเปล่า “อาเซียน” คืออะไร
เกี่ยวข้องกับเรา ถ้าอย่างนั้น
พวกเราลองไปทำความรู้จักคุ้นเคยกับอาเซียนกันดีกว่า
และจะได้ไปบอกต่อกับเพื่อนๆ ของเรา
แล้วชวนกันมาร่วมกันสร้างบ้านอาเซียนหลังนี้
ให้อบอุ่น แข็งแรง และน่าอยู่ต่อไป

มารู้จัก “อาเซียน” กันเถอะ

อาเซียน มีชื่อเต็มว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ 1) บรูไนดารุสซาลาม 2) ราชอาณาจักรกัมพูชา 3) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย 4) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 5) มาเลเซีย 6) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ 7) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ 8) สาธารณรัฐสิงคโปร์ 9) ราชอาณาจักรไทย และ 10) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

อาเซียนจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ให้สามารถทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้อาเซียนของเรามีความร่วมมือระหว่างกัน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งการช่วยเหลือให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับอาเซียนของเรา

ปัจจุบันนี้ อาเซียนมีประชากรจำนวน 500 กว่าล้านคนแล้ว มีพื้นที่กว้างใหญ่ถึง 4.5 ล้านตารางกิโลเมตร ผู้คนจำนวนมากมายहाँนี้ เมื่อมารวมตัวกันเป็นครอบครัวใหญ่ ย่อมทำให้อาเซียนมีแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ และวัตถุดิบที่มีมูลค่ามหาศาล เป็นที่ต้องการของประเทศต่างๆ ทำให้อาเซียนมีความได้เปรียบ และสามารถค้าขายสินค้าแข่งกับประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรปและอเมริกา ทำให้ประชาชนมีรายได้ และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีมากขึ้น

อาเซียนมีอายุมากกว่า 40 ปีแล้ว

อาเซียนเกิดขึ้นจากความพยายามของ 5 ประเทศ ได้แก่
1) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย 2) มาเลเซีย 3) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
4) สาธารณรัฐสิงคโปร์ และ 5) ราชอาณาจักรไทย ที่ต้องการให้อาเซียน
เป็นดินแดนแห่งสันติภาพ มีความร่วมมือกันในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ การเกษตรและอุตสาหกรรม
โดยได้มีการลงนามในข้อตกลงร่วมกัน เรียกว่า ปฏิญญากรุงเทพฯ
ที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ผู้แทนจาก 5 ประเทศที่ได้ร่วมกันสร้างอาเซียน ได้แก่

- นายอาดัม มาลิก จากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
- ตุน อับดุล ราจิก บิน ฮุสเซน จากประเทศมาเลเซีย
- นายนาซิโซ รามอส จากสาธารณรัฐฟิลิปปินส์
- นายเอส ราชารัตนัม จากสาธารณรัฐสิงคโปร์
- พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ จากราชอาณาจักรไทย

พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ เป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการ-
กระทรวงการต่างประเทศ ในรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จนถึง จอมพลถนอม
กิตติขจร (ระหว่างวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2502 - 17 พฤศจิกายน 2514)

ที่ทำงานของอาเซียนอยู่ที่ไหน

อาเซียนได้จัดตั้งสำนักงานเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 หลังจากที่ได้มีการลงนามในข้อตกลงการจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียน ที่กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ต่อมาเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2524 รัฐบาลอินโดนีเซียได้มอบอาคารทางตอนใต้ของกรุงจาการ์ตาเพื่อใช้เป็นสำนักงานใหญ่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน อาคารดังกล่าวได้ใช้เป็นสำนักงานใหญ่ถาวรของอาเซียนจนถึงทุกวันนี้

สำนักเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียน และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับคณะกรรมการชุดต่างๆ รวมทั้งรัฐบาลของประเทศสมาชิก

ใครดูแลงานอาเซียน

ผู้ดูแลการทำงานของอาเซียน และเป็นหัวหน้าใหญ่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน ได้แก่ เลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะอยู่ในตำแหน่ง 5 ปี และเมื่อครบวาระจะไม่สามารถต่ออายุได้อีก โดยประเทศที่เป็นสมาชิกอาเซียนมีโอกาที่จะเสนอชื่อผู้แทนประเทศของตนให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขาธิการอาเซียน ปัจจุบัน รัฐบาลไทยได้เสนอให้ ดร.สุรินทร์ นิสสุวรรณ เป็นผู้แทนประเทศไทยในตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน ระหว่าง ปี 2550 - 2555 ซึ่งเป็นคนไทยคนที่สองที่ได้ดำรงตำแหน่งนี้ต่อจาก นายแผน วรรณเมธี อดีตปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนระหว่างปี 2527-2529

การดำรงตำแหน่งของ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ นับเป็นช่วงเวลาที่สำคัญเนื่องจากอาเซียนกำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการปรับเปลี่ยนตัวเองให้เป็นองค์กรที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้นที่เรียกว่า “ประชาคมอาเซียน” ดังนั้น การแสดงบทบาทที่เหมาะสมของเลขาธิการอาเซียนจะมีส่วนสำคัญอย่างมาก ต่อความพยายามของอาเซียนในการรวมตัวกันให้สำเร็จภายในปี 2558

นอกจากนี้ อาเซียนยังมีรองเลขาธิการ 4 คน โดย 2 คนมาจากประเทศสมาชิกอาเซียนเรียงลำดับตามตัวอักษรชื่อภาษาอังกฤษของประเทศ และอีก 2 คนมาจากการเปิดรับสมัครคัดเลือก สำนักเลขาธิการอาเซียน จะมีหน่วยงานเฉพาะด้านที่ดำเนินความร่วมมือในด้านต่างๆ ทั้งทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

อาเซียนมีสำนักงาน ในประเทศไทยหรือเปล่า

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดตั้งหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบดูแลงานอาเซียนของประเทศนั้นๆ เรียกว่า สำนักงานอาเซียนแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิก สำหรับหน่วยงานที่ดูแลงานอาเซียนของประเทศไทย ได้แก่ กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานอาเซียนในประเทศไทย กับประเทศสมาชิกอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมในด้านต่างๆ ของอาเซียน เช่น การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ในปี 2551 ประเทศไทยได้จัดตั้งสมาคมอาเซียน-ประเทศไทย มีสำนักงานอยู่ที่กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการสร้างประชาคมอาเซียน

สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย มีเป้าหมายในการเผยแพร่ความร่วมมือของอาเซียนในหมู่ประชาชน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของประชาชน ในการมุ่งไปสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ผ่านการดำเนินกิจกรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วประเทศ

พวกเรา รู้จักสัญลักษณ์อาเซียนหรือยัง

สัญลักษณ์อาเซียน ได้แก่ รวงข้าวสีทอง 10 รวง นำมาจัดรวมกัน ซึ่งแสดงถึงจำนวนของประเทศสมาชิก 10 ประเทศ สีที่ใช้บนธงอาเซียน ได้แก่ สีขาว สีน้ำเงิน สีแดง และสีเหลือง ซึ่งล้วนมาจากสีธงชาติสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ โดยความหมายของแต่ละสีคือ

1. สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
2. สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

3. สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
4. สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ภาษาอังกฤษกับอาเซียน

ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาราชการของอาเซียน และเป็นภาษาสากลของโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังนั้น ประเทศไทยจึงกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ ฉะนั้นเยาวชนคนรุ่นใหม่ต้องเตรียมตัวให้พร้อม มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อรับมือกับการแข่งขันในโลกแห่งอนาคต และพร้อมที่จะก้าวสู่เวทีในระดับนานาชาติได้อย่างมั่นใจ

คำขวัญของอาเซียน

“One Vision, One Identity, One Community”

“หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม”

เพลงประจำอาเซียน

อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียน ที่บ่งบอกถึงความเป็นอาเซียน ชื่อว่าเพลง **The ASEAN Way** เป็นเพลงที่แต่งโดยคนไทย ได้แก่ นายกิตติคุณ สุตประเสริฐ (ทำนอง และเรียบเรียง) นายสำเภา ไตรอุดม (ทำนอง) และนางพยอม วลัยพัชรา (เนื้อร้อง)

เนื้อเพลงอาเซียน (The ASEAN Way)

Raise our flag high, sky high
Embrace the pride in our heart
ASEAN we are bonded as one
Look'in out to the world.
For peace, our goal from the very start
And prosperity to last.

We dare to dream we care to share
Together for ASEAN
we dare to dream
we care to share for it's the way of ASEAN.

เนื้อเพลง The ASEAN Way ภาษาไทย

พลีวีลู่ลม โบกสะบัด ได้หมู่ธงปลิวไสว
สัญญาแด่แห่ง สัญญาทางใจ วันที่เรามาพบกัน
อาเซียน เป็นหนึ่ง ดังที่เราปรารถนา
เราพร้อมเดินหน้าไปตรงนั้น
หล่อหลอมจิตใจ ให้เป็นหนึ่งเดียว
อาเซียนยึดเหนี่ยวสัมพันธ์
ให้สังคมนี้มีต้นแบ่งปัน
เศรษฐกิจ มั่นคง ก้าวไกล

พวกเราสามารถ
ดาวน์โหลดเพลง The ASEAN Way
ได้จากเว็บไซต์ของสมาคมอาเซียน-
ประเทศไทย ที่ www.asean-thailand.org

รู้จักกฎบัตรอาเซียนหรือยัง

กฎบัตรอาเซียนคือกรอบความตกลงที่กำหนดเป้าหมาย หลักการ โครงสร้างองค์กร และกลไกที่สำคัญต่างๆ ของอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 2) สร้างกลไกที่จะส่งเสริมประเทศในอาเซียนปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ของอาเซียน และ 3) ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากขึ้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการดังนี้

1. ให้เพิ่มการประชุมสุดยอดอาเซียนจากปีละ 1 ครั้ง เป็นปีละ 2 ครั้ง
2. ให้มีการจัดตั้งคณะมนตรีประจำประชาคมอาเซียนตามเสาหลัก ทั้ง 3 ด้าน คือการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อกำหนดทิศทางและประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานของแต่ละเสาหลักมีเอกภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ให้ประเทศสมาชิกแต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำอาเซียนที่จะทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อบูรณาการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคต
4. หากประเทศสมาชิกไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ใช้การตัดสินใจรูปแบบอื่นได้ตามที่ผู้นำกำหนด
5. ให้ประเทศสมาชิกหารือเพื่อแก้ไขปัญหาหากเกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมของอาเซียน และกำหนดให้ประธานอาเซียนเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การจัดระบบการทำงานของอาเซียน

อาเซียนมีองค์กรในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

โครงสร้างการทำงาน

1) ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายสูงสุดของอาเซียน

2) ที่ประชุมคณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศของรัฐสมาชิกอาเซียน

3) ที่ประชุมคณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Councils) ประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

4) ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาของประเทศไทยสมาชิกอาเซียน (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านกลาโหม ด้านการศึกษา และ ด้านการเงินและการคลัง ฯลฯ

5) ที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (ASEAN Senior Officials Meeting) เป็นการประชุมระดับปลัดกระทรวง

6) คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives) เป็นการประชุมของเอกอัครราชทูตที่แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน แต่งตั้งให้ไปประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา

อาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ เช่น ออสเตรเลีย แคนาดา สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สาธารณรัฐเกาหลี จีน รัสเซีย อินเดีย อาเซียนบวกสาม (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก หรือ EAS เป็นต้น โดยมีความร่วมมือหลากหลายสาขา เช่น การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การค้า การลงทุน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด และการก่อการร้าย เป็นต้น

“ประชาคมอาเซียน” คืออะไร

เมื่ออาเซียนอายุครบ 30 ปี ผู้นำของอาเซียนได้รับรองเอกสารเพื่อกำหนดการดำเนินงานของอาเซียนในอนาคต เรียกว่า **“วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 (ASEAN Vision 2020)”** เพื่อทำให้อาเซียนเป็นดินแดนแห่งสันติภาพ มีความเจริญรุ่งเรือง และความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดสังคมที่ประชาชนทุกคนรักใคร่ดูแลกัน เชื้ออาหารและร่วมแบ่งปันกัน ไม่มีการแบ่งแยกกีดกัน มีความสามัคคีกัน

นอกจากนี้ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 ที่ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่

- ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community - APSC)
- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC)
- ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC)

ต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนตกลงที่จะเร่งรัดกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียนให้สำเร็จภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015)

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community : APSC) จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางการเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาด้านต่างๆ รวมถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ (1) สร้างแนวปฏิบัติร่วมกันของอาเซียนในด้านต่างๆ ด้วยการไม่ใช้กำลังแก้ไขปัญหา และการไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ (2) เสริมสร้างจิตความสามารถของอาเซียนในการเผชิญกับภัยคุกคามที่มีผลต่อความมั่นคงของมนุษย์ เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น และ (3) สร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับประเทศต่างๆ ในโลก โดยให้อาเซียนมีบทบาทนำในภูมิภาค

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อาเซียนให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน เพื่อให้ภูมิภาคมีความเจริญรุ่งเรือง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศอาเซียน

อาเซียนมีประชากรรวมกันกว่า 550 ล้านคน ซึ่งจะรวมตัวเป็นฐานตลาดเดียวกันและจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี ภายในปี 2558 ปัจจุบันอาเซียนได้ยอมรับคุณวุฒิร่วมกันใน 7 สาขาอาชีพเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรี ได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก นักสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งประเทศอาเซียนจะต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้าน สำหรับการติดต่อสื่อสาร และการทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้อย่างคล่องตัว

ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- อาเซียนจะกลายเป็นตลาดที่สำคัญของไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- ประโยชน์จากการใช้วัตถุดิบร่วมกันในอาเซียน
- การพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตของอาเซียนในสาขาที่ประเทศไทยมีความถนัด

SINGLE MARKET

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนตั้งเป้าหมายการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน มีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกในความเป็นหนึ่งเดียวกันของอาเซียน โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional cooperation) ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่ครอบคลุมในหลายด้าน เช่น การศึกษา การพัฒนาเยาวชน สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการสาธารณสุข เป็นต้น

การจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ทำให้เกิดความร่วมมือกันในด้านต่างๆ เช่น 1) การพัฒนาสังคม โดยการยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น 2) การพัฒนาการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) การส่งเสริมความร่วมมือในด้านสาธารณสุข เช่น การป้องกันและการควบคุมโรคติดต่อ 4) การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน 5) การส่งเสริมความรู้สึกร่วมในการเป็นคนอาเซียน และอยู่ในครอบครัวอาเซียน ร่วมกัน เช่น การจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียน การจัดกิจกรรมที่จะช่วยให้พลเมืองอาเซียนเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกันและกัน

พัฒนาการศึกษาเพื่ออาเซียน

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญประการแรกในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน เนื่องจากเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวคิด ความเข้าใจระหว่างกันในประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก

กรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาในอาเซียน

กรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาที่ควรรู้จักมีดังนี้

ปฏิญญาชะอำ - หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

กระทรวงศึกษาธิการของไทยได้ยกร่างปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน และได้ร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศในการนำเสนอเอกสารดังกล่าวให้ผู้นำอาเซียนให้การรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 เมื่อปี 2553 ปฏิญญาชะอำ - หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปันเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาระดับแรกของอาเซียน ที่เน้นบทบาทของการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียน ทั้ง 3 เสาหลัก ได้แก่ การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

การศึกษากับการเมืองและความมั่นคง

การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการประชาธิปไตย และการให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชน จะช่วยพัฒนาอาเซียนให้เป็นภูมิภาคที่มีความมั่นคงและสงบสุข

การศึกษากับเศรษฐกิจ

การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพ การจัดทำกรอบข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาวิชาชีพของอาเซียน การจัดทำระบบเทียบโอนคุณวุฒิทางการศึกษาจะช่วยให้คนในอาเซียนสามารถเดินทางไปศึกษาต่อหรือทำงานในอาเซียนได้โดยสะดวก และช่วยให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตที่แข็งแกร่งในภูมิภาค

การศึกษา กับสังคมและวัฒนธรรม

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนทุกคนรวมทั้งในพื้นที่ห่างไกลและในชนบท การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน และการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนอาเซียนที่แม้จะมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมและชนบธรรมเนียมที่แตกต่างกัน แต่ก็สามารถอยู่ในครอบครัวอาเซียนจะช่วยให้ประชาชนในอาเซียนมีความรักและความภูมิใจในการเป็นพลเมืองอาเซียน และร่วมกันพัฒนาอาเซียนให้เป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

แผน 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน

อาเซียนมีการจัดทำแผน 5 ปี ด้านการศึกษา (2554-2558) ที่ได้รับมอบจากการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 5 - 8 เมษายน 2552 ณ จังหวัดภูเก็ต โดยมีเนื้อหาสำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน

อาเซียนกำหนดเป้าหมายในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน ด้วยการเสริมสร้างความตระหนักและค่านิยมร่วมในการเป็นประชาชนอาเซียน ในสังคมทุกระดับ โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษา ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชนเมื่อปี 2533

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การยกระดับมาตรฐานการศึกษา การจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีผลตอบแทนครูที่มีผลงานเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มี
ความเป็นสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสภาพ
เศรษฐกิจของยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งอาศัยแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญการสูง
และสามารถเคลื่อนย้ายไปประกอบอาชีพในอาเซียน

ดังนั้น คนไทยต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียนและภาษาสากลของโลก เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ และติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ ทั้งที่เป็นคนอาเซียน และคนในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก นอกจากนี้ยังควรเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร และสร้างความเข้าใจระหว่างเพื่อนๆ ของเราในอาเซียนด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพการงานในอนาคต ซึ่งในปี 2558 อาเซียนกำหนดให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญการโดยเสรี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรรายสาขาอื่นๆ เพื่อพัฒนาการศึกษา เช่น สนับสนุนการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม การจัดการด้านความเสี่ยงและภัยพิบัติ การจัดการศึกษาเพื่อสิทธิมนุษยชน การจัดการศึกษาเพื่อการป้องกัน HIV/AIDS

เตรียมความพร้อม... เพื่อก้าวสู่บ้านหลังใหญ่ของอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 ให้แก่ประชาชนทุกคนดังต่อไปนี้

นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน

นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา และครูอาจารย์ในอาเซียน

นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

นโยบายที่ 5 การสร้างกลไกเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

พวกเราจะมีส่วนช่วยสร้างประชาคมอาเซียนได้อย่างไร

พวกเรามีส่วนช่วยสร้างประชาคมอาเซียนได้หลายวิธี เช่น การพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นพลังสำคัญของอาเซียนในอนาคต การมีน้ำใจและมีมิตรไมตรีต่อเพื่อนๆ ในอาเซียน การให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนอาเซียน การเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการแลกเปลี่ยน และโครงการต่างๆ ของอาเซียนที่มีอยู่อย่างมากมาย

เราสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาเซียนได้ที่ใดบ้าง

พวกเราสามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนได้จากเว็บไซต์ต่อไปนี้

- สำนักเลขาธิการอาเซียน
www.aseansec.org
- สำนักงานเลขาธิการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
www.ounsec.org
- กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th/asean
- สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย
www.asean-thailand.org
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
www.bic.moe.go.th
www.asean.moe.go.th